

Csikós Tibor sokoldalúsága

„Svédországi képzőművészként szeretnék megnyilvánulni.”

Képzőművészeti pályádon sokféle formában és változó tematikával jelentkeztél alkotósaiddal. Összefoglalnád eddigi alkotói utad tanulságait?

Nem könnyű feladat. Valóban sokféle technikához és témához nyúltam az évek folyamán. A művészeti szakközépiskolában Újvidéken nagyon fejlett vizualitású alkalmazott grafikát tanultam világszínvonalon lévő tanároktól. Alkalmazott grafikus vagyok elsősorban. A képzés négy éve elegendő lenne, hogy egy életen át alkalmazott grafikával foglalkozzam. Csakhogy nem voltunk megelégedve ezekkel a lehetőségekkel. Nagy József kanizsai osztálytársammal és gyerekkori barátommal nagyon szoros szálak fűztek össze ekkor. Együtt jártunk ki a kanizsai Kőrös partra olajfestékekkel vászonra tájképet festeni. Apám szerint elértem a professzionális színvonalat, de ezeket a festményeket mégis megsemmisítettem, annyira elégedetlen voltam önmagammal. Másik ilyen próbálkozásom volt az animáció készítés az iskolai rajzfilmstúdióban. Szuper nyolcas technikával két 3 perces filmet készítettem. Ekkor kapcsolódott az animációs figurák rajzolásához Nagy József, aki nagyon szuverén módon és jól közelítette meg ezt az alkotási

formát. Egy fajta közös karikatúra orientáció lett az eredmény. Rövid képregényeket rajzoltam ekkor. Az akadémiaira alkalmazott grafikusként vettem fel, de átkértem magam festészetre. A stúdióimok festését az akadémia után is folytattam, bohócbábuk és gyerekjátékok csendélet szerű megfestése formájában. Ez a bohóccsendélet periódus az első, három évig tartott. Ekkor a kanizsai garázs műtermemben száguldó motorosokkal bővítettem ki ezt a színpadias világot. Közben külföldi ösztöndíjra pályáztam, aminek kétszer nyolc hónapos párizsi tartózkodás lett az eredménye. Itt egy harmadik területtel, a sokszorosító grafikával kezdtem foglalkozni. Komolyan tanulmányoztam a rézkarcot és akvatintát Joelle Serve műtermében, majd a lágyalap és nyílt maratás következett. Ezen a ponton kezdtem sajátos nyomatokat készíteni, egyetlen téma, a kívülről megfigyelt éjjeli ablak, mintegy a belső magány kivetülésének a metaforájaként. Nagyon erős vágyakozást éreztem tartozni valahova. Már majdnem kész voltam kiállításom grafikai anyagával, amikor szinte véletlenül 1987 nyarán felfedeztem műtermében Stanley Wiliam Haytert, akinek egy csapásra követője lettem. Az első, világszínvonalon valóban jegyzett mesterem, hetente kétszer tanított a grafikai műhelyben, szombatonként pedig a saját műhelyében fogadott. Varázslatos világ kapuját nyitotta ki előttem. Saját projektum utáni alkotásra biztatott. Strukturális absztrakt képeket kezdtem festeni, több évtizedig tartó alkotói korszakom kezdődött akkor.

A kiindulópont, Hayter köre és tanításai, egyfajta sajátos gesztusorientált akciófestészet.

Számos csoportos kiállítás szervezője voltál és vállalod alkotótársaid művészetének bemutatását, értékelését. Hogyan jutottál az alkotástól a mások képzőművészetének népszerűsítéséig?

Mint mindennek, természetesen ennek is előzményei vannak. Szűkebb pátriámnak, Vajdaságnak jelentős magyar irodalma van. Még budapesti egyetemistaként kerültem kapcsolatba az újvidéki Új Symposion folyóirattal. Első írásom Szabó Vladimir festőművész nagyszabású, Múcsarnok béli kiállításáról szólt, *Aesopus meséi* címmel. Itt debütáltam művészeti íróként.

2002-ben, Svédországba költözvén természetes módon kerültem kapcsolatba magyar kulturális egyesületekkel. Csak hosszabb ismeretség után, miután elég tanúbizonyságát tettem munkám megfelelő szakmai színvonalának, 2011-ben kaptam megbízást svédországi magyar képzőművészeket bemutató kiállítás megszervezésére. Legkönnyebben a velem együtt kiállító kollégák munkásságáról írok. Ez valahol természetes. Fontos a személyes kapcsolat, az ismétlődő találkozások.

Mi foglalkoztat jelenleg, melyek alkotói terveid?

Elsősorban Svédországban szeretnék képzőművészeti alkotóként megnyilvánulni. Több csoportos és egyéni kiállítást szeretnék. A Göteborg melletti Lerumban tartott egyéni kiállításomnak nagyon jó visszhangja volt helyi szinten. Az emberek ráéreznek az alkotások igényességére.

Kérdezett: Tar Károly